

Till:
Kommunfullmäktige
Trelleborgs kommun

Revisorernas redogörelse för år 2021

1. Inledning

Vi har utfört granskning enligt kommunallagen, revisionsreglementet och god revisionssed i kommunal verksamhet.

Revisionsarbetet har avsett både förvaltnings- och redovisningsrevision i enlighet med upp-
rättad revisionsplan och har omfattat all verksamhet som bedrivs i nämnderna. Urvalet av
granskningsprojekt har skett efter kriterierna väsentlighet och risk.

Förvaltningsrevision avser granskning av om verksamheten bedrivs ändamålsenligt och på
ett ekonomiskt tillfredsställande sätt. Vi har också granskat om nämndernas styrning och
uppföljning varit tillräcklig för att effektivt bedriva verksamheterna.

Redovisningsrevision syftar till att utröna om räkenskaperna är rättvisande och om den kon-
troll som utövas inom nämnder och styrelse är tillräcklig. Det gäller alltså frågan om tillförlit-
lighet i räkenskaper och säkerhet i system och rutiner och omfattar den löpande redovis-
ningen, delårsrapporten samt årsredovisningen.

Bedömning görs också avseende om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de mål för god
ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om.

Revision av intern kontroll syftar till att utröna om kommunen har analys av och kontroll på
riskerna i verksamheterna.

2. Genomförda granskningar

Avsnittet visar på de viktigaste resultaten av under året genomförda fördjupade gransk-
ningar.

2.1 Granskning av delårsrapport och årsredovisning

Granskning av delårsrapport per 2021-08-31

En översiktlig granskning av delårsrapporten per 2021-08-31 har genomförts. Enligt kommu-
nallagen ska fullmäktige ange mål och riktlinjer för verksamheten och finansiella mål kopp-
lade till god ekonomisk hushållning. En uppföljning av dessa skall redovisas i delårsrappor-
ten och årsredovisningen. Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten och års-
bokslutet är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Denna bedömning skall ske skrift-
ligen.

Det noterades att kommunstyrelsens bedömning av huruvida god ekonomisk hushållning
kommer att uppnås enbart är baserad på utfallet av de finansiella målen. Därmed saknades
en sammantagen bedömning eftersom utfallet för de verksamhetsrelaterade målen endast
utvärderas i samband med årsskiftet.

En förutsättning för att kunna göra en välgrundad prognos är att en mätning av utfallet för delåret görs. Revisorerna lämnade därför en rekommendation om att en mätning av utfallet redovisas för delåret framöver.

Vår sammanfattande bedömning är att prognosticerat resultat enligt delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige fastställda finansiella målen med undantag för kommunens soliditet.

Granskning av 2021 års bokslut och årsredovisning

Se separat bilagd rapport.

2.2 Förddjupade granskningar

Granskning av arbetsmiljö och sjukfrånvaro inom vård och omsorg

Granskningens syfte har varit att bedöma om socialnämnden bedriver ett tillfredsställande och tillräckligt arbetsmiljöarbete utifrån lagstiftning samt egna mål och riktlinjer.

Den sammanfattande bedömningen var att socialnämnden inte fullt ut bedriver ett tillfredsställande och tillräckligt arbetsmiljöarbete. Av kommunens övergripande uppföljning av verksamhetens systematiska arbetsmiljöarbete kunde vi utläsa att arbetsmiljöarbetet inte bedrivs helt systematiskt i hela verksamheten då såväl uppföljning av den fysiska som den psykosociala arbetsmiljön genomförs i olika utsträckning på olika enheter. Resultat från medarbetarenkät och intervjuer visade på en hög arbetsbelastning på medarbetare. Det saknades dokumenterad analys för medarbetarenkäten.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderades socialnämnden att:

- ▶ Tillse att chefer och medarbetare har tillräckliga förutsättningar i form av tid och resurser för att bedriva ett gott arbetsmiljöarbete samt att de har kunskap om arbetsmiljöarbete och hur risker på arbetsplatsen ska kartläggas och förebyggas.
- ▶ Säkerställa att det bedrivs ett systematiskt arbetsmiljöarbete i hela verksamheten genom en tydlig styrning, ledning och uppföljning av arbetsmiljöarbetet med en konkret uppgiftsfördelning.
- ▶ Ta fram dokumenterade strategier för en ändamålsenlig kompetensförsörjning.

Granskning av barnkonventionens efterlevnad

Syftet med granskningen var att bedöma i vilken utsträckning kommunstyrelsen, samhällsbyggnadsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden arbetar för att leva upp till de krav som anges i barnkonventionen, med utgångspunkt i barnkonventionens fyra grundprinciper.

Den sammanfattande bedömningen var att kommunstyrelsens arbete för att leva upp till de krav som anges i barnkonventionen till viss del är ändamålsenligt. Den kommunövergripande samordningen och styrningen av hur barnkonventionens grundprinciper ska inkorporeras i arbetet bedömdes vara i behov av utveckling, för att arbetet ska bli likvärdigt i alla kommunens verksamheter.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderades kommunstyrelsen att:

- ▶ Utveckla den kommunövergripande styrningen av hur barnrätt ska beaktas vid framtagande av mål, styrdokument och vid beslut (vad som ska finnas).
- ▶ Tillse att det finns en kommunövergripande samordning för hur nämnder ska arbeta metodmässigt med att inkorporera barnrätt i beslutsfattande (hur det ska göras).

Därtill rekommenderades kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnden samt samhällsbyggnadsnämnden att:

- ▶ Säkerställa att det finns tillräcklig kunskap bland förtroendevalda och tjänstemän kring barnkonventionen och hur barnrätt ska beaktas vid framtagande av mål, styrning och vid beslut.
- ▶ Säkerställa att uppföljningen av barnrätt även innehåller en uppföljning av hur väl grundprinciperna inkorporeras i arbetssätt och beslut.

Granskning av fastighetsunderhåll

Granskningen syfte har varit att bedöma huruvida tekniska servicenämnden bedriver en tillfredsställande styrning och kontroll av fastighetsunderhållet.

Den sammanfattande bedömningen var att det finns ett flertal brister i underhållsprocessen av kommunens fastigheter. Det framkom att detta är känt inom organisationen och att det pågående förändringsarbetet till del syftar till att åtgärda bristerna. Det är av vikt att nämnden fortsätter förändringsarbetet i syfte att säkerställa ett effektivt fastighetsunderhåll samt att budget för fastighetsunderhållet i första hand grundar sig på det bedömda behovet enligt underhållsplaner.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderades kommunstyrelsen och tekniska servicenämnden att:

- ▶ Definiera vilken kvalitativ standard som fastighetsunderhållet ska upprätthålla.

Därtill rekommenderades tekniska servicenämnden att:

- ▶ Upprätta och upprätthålla långsiktiga underhållsplaner.
- ▶ Säkerställa att underhållsplaner upprättas i ett fullgott fastighetssystem.
- ▶ Tydliggöra övergripande prioriteringsordningar för underhållsåtgärder.
- ▶ Upprätta planer för periodiska besiktningar av fastigheternas tekniska standard och skick.
- ▶ Verka för att budget för underhållet baseras på fastigheternas bedömda behov enligt underhållsplaner.
- ▶ Kontinuerligt genomföra brukarundersökningar med avseende på fastighetsstandard.

Granskning av hemvården

Granskningen syfte har varit att bedöma om socialnämnden har säkerställt att hemvård för äldre bedrivs på ett ändamålsenligt sätt.

Den sammanfattande bedömningen var att socialnämnden delvis har säkerställt att hemvård för äldre bedrivs på ett ändamålsenligt sätt. Vår bedömning grundade sig på att det råder utmaningar med personalbrist och kompetensförsörjning i organisationen som påverkar möjligheterna att säkerställa att den motsvarar behoven fullt ut. Ledningssystemet reviderades senast 2014 vilket medförde att det hänvisar till tidigare organisation, lagstiftning och former för verksamhetsplanering och uppföljning.

Vad gäller kundens delaktighet i vårdens utförande såg vi positivt på att det finns ett arbetssätt för att upprätta kontaktmannaskap och genomförandeplaner. Vi såg dock en brist i att kunden inte alltid har varit delaktig i upprättande av genomförandeplaner under pandemin och noterar att kommunen är bland de 25 procent kommuner med lägst resultat på brukarundersökningens fråga om personalen tar hänsyn till kundens åsikter och önskemål om hur hjälpen ska utföras.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderades socialnämnden att:

- ▶ Säkerställa en bemanning och kompetensförsörjning som medför att medarbetarna kan tillgodose kundernas behov och arbeta enligt beslutade processer och rutiner.

- ▶ Säkerställa att det finns ett uppdaterat ledningssystem som är i enlighet med nuvarande organisation, lagstiftning och former för verksamhetsplanering och uppföljning.
- ▶ Säkerställa att samtliga medarbetare vet hur de ska rapportera avvikelser, missförhållande eller risk för missförhållande enligt lex Sarah.
- ▶ Tillsäker att medarbetare får återkoppling vid avvikelserapportering.

Granskning av informationssäkerhet

Granskningen syfte har varit att bedöma om det finns brister i kommunens interna kontroll avseende informationssäkerheten utifrån revisionsgranskning genomförd 2019.

Den sammanfattande bedömningen var att kommunen delvis har vidtagit åtgärder utifrån rekommendationerna i 2019 års granskning.

Baserat på den analys och granskning som genomförts bedöms Trelleborgs kommun i relation till andra offentliga organisationer av liknande storlek och karaktär ha en lite högre mognadsgrad. Mognadsgraden var dock något lägre än vad som rekommenderas för en kommun likt Trelleborg.

Granskning av kommunstyrelsens styrning och ledning av stödfunktioner

Granskningen syfte har varit att bedöma om kommunstyrelsen säkerställer att stödprocesserna HR, upphandling och dokumenthantering fungerar på ett ändamålsenligt sätt i kommunen, dvs. att nämnderna får ett tillräckligt stöd i sitt arbete. Granskningen syftade också till att bedöma om posthanteringen i kommunen är fungerande.

Den sammanfattande bedömningen var att kommunstyrelsen delvis säkerställer att stödprocesserna HR, upphandling och dokumenthantering fungerar på ett ändamålsenligt sätt. Vad gäller posthanteringen bedömer vi utifrån gjorda iakttagelser att den är fungerande. Det bedömdes finnas rutiner och riktlinjer som delvis beskriver stödet till nämnderna utifrån att de fastställer HR-enhetens respektive upphandlingsfunktionens ansvar. Vidare gjordes bedömningen att det inte sker en tillräckligt systematisk kartläggning och uppföljning av huruvida nämnderna får tillräckligt med stöd.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderades kommunstyrelsen att:

- ▶ Upprätta en dokumenterad gränsdragning för de stödprocesser som kommunstyrelsen tillhandhåller nämnderna,
- ▶ Genomföra en systematisk dokumenterad kartläggning och uppföljning av stödet till nämnderna som ska ligga till grund för förbättringar,
- ▶ Säkerställa att nämndernas dokumenthanteringsplaner ses över årligen,
- ▶ Säkerställa en ändamålsenlig arkivering av allmänna handlingar i kommunen, samt
- ▶ Säkerställa att det genomförs en systematisk uppföljning och kontroll av hanteringen av allmänna handlingar.

Granskning av kompetensförsörjning

Granskningen syfte har varit att bedöma om kommunstyrelsen, via personalutskottet, styr och följer upp arbetet med kompetensförsörjning på ett ändamålsenligt sätt.

Den sammanfattande bedömningen var att kommunstyrelsen, via personalutskottet, inte styr eller följer upp arbetet kring kompetensförsörjning på ett ändamålsenligt sätt. Bedömningen grundades på att det saknas styrande dokument, kartläggningar, analyser, strategier och handlingsplaner. Det fanns inga kartläggningar eller analyser som beskriver kommunens kompetensbehov framöver och informationen som finns i årsredovisningen kan inte bedömas

vara tillräcklig. Det bedömdes även som en brist att det enda målet som finns på området varken är känt av den högsta politiska ledningen eller av den högsta tjänstemannaledningen.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderades kommunstyrelsen att:

- ▶ På ett tydligare sätt leda, samordna och säkerställa att kommunens arbete kring kompetensförsörjning, på kort och på lång sikt, genomförs på ett systematiskt sätt som inte blir personberoende.

Granskning av upphandlingsprocessen i förhållande till LOU

Granskningen syfte har varit att bedöma om tekniska servicenämnden och bildningsnämnden har säkerställt en ändamålsenlig organisation och intern kontroll avseende upphandlingar och inköp samt om de upphandlar leverantörer i enlighet med LOU samt kommunens interna styrdokument för upphandlingar och inköp.

Den sammanfattande bedömningen var att tekniska servicenämnden och bildningsnämnden bedöms ha en i huvudsak tillräcklig organisation och intern kontroll avseende upphandlingar och inköp. Efter genomförda stickprov bedömde vi att de granskade nämnderna delvis upphandlar leverantörer i enlighet med LOU och i enlighet med kommunens interna styrdokument för upphandlingar och inköp.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderades kommunstyrelsen att:

- ▶ Säkerställ att dokumentation vid upphandling dokumenteras på ett korrekt sätt.
- ▶ Förtydliga och utveckla riktlinjer för direktupphandling.

Därtill rekommenderades tekniska servicenämnden och bildningsnämnden att:

- ▶ Säkerställa att dokumentation vid direktupphandling i förkommande fall upprättas och bevaras på ett korrekt sätt.

▶

Granskning av överförmyndarverksamheten

Granskningen syfte har varit att bedöma om överförmyndaren bedriver tillräcklig styrning, ledning och kontroll av verksamheten.

Den sammanfattande bedömningen var att överförmyndaren delvis bedriver en tillräcklig styrning, ledning och kontroll av verksamheten. Vi grundade vår bedömning i att det finns en tydlig struktur och ansvarsfördelning inom enheten. Dock ansåg vi att den interna kontrollen behöver utvecklas ytterligare då det inte upprättats någon bruttorisklista för år 2021. Överförmyndaren handlägger ärenden för personer som är särskilt utsatta i samhället, varför vi anser det av särskild vikt att den interna kontrollen uppmärksammar de specifika risker som finns i verksamheten.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderades överförmyndaren att:

- ▶ Säkerställa ett ändamålsenligt arbete för internkontroll
- ▶ Förtydliga mål och riktlinjer för verksamheten

3. Grundläggande granskning

Revisionen har genomfört presidie möten med samtliga presidier vid två tillfällen under 2021 inom ramen för den grundläggande granskningen. Därtill har revisionen löpande tagit del av och granskat nämndernas och styrelsens protokoll. Syftet med den grundläggande granskningen är att träffa nämnder och styrelse, informera sig om verksamheten och genomföra en övergripande granskning av all verksamhet. I samband med presidieträffarna inhämtas också information om respektive nämnds interna kontroll och måluppfyllnad.

TRELLEBORGS KOMMUN

Revisionen